

Vantaan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma ja -ohjelma 2018 ja vuoden 2017 valvontaohjelman toteutuminen

VD/1031/11.01.00.00/2018

KR/MRA

Valvontasuunnitelma

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 167 §:n mukaan valvontaviranomaisen on järjestettävä ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvonta niin, että se on laadukasta, säännöllistä ja tehokasta ja se perustuu ympäristöriskien arviointiin. Valvontaviranomainen voi asettaa tehtävät tärkeysjärjestykseen, jos se on välttämätöntä tehtävien hoitamiseksi asianmukaisesti.

Lain 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelma, jossa on tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista voimavaroista ja keinoista. Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaista tarkastuksista ja niiden säännöllisestä valvonnasta valvontaohjelma. Valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman tarkemmat sisällöt määritellään valtioneuvoston asetuksessa ympäristönsuojelusta (713/2014).

Valvontasuunnitelman tavoitteena on kehittää valvontaa ja kohdentaa se ympäristönsuojelun kannalta merkittäviin tehtäviin. Valvonnan kohteina ovat ympäristönsuojelulain nojalla lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintivelvolliset laitokset sekä ympäristönsuojelumääräyksissä mainitut toiminnot. Lisäksi valvotaan jätelain, maa-aineslain, kemikaalilain, vesilain ja vesihuoltolain sekä erikseen määrättyjen muiden ympäristö- ja rakennuslainsäädännön mukaisia kohteita.

Jätelakia muutettiin vuonna 2017. Muutetun 124 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava tarkastuksia ja muuta valvontaa varten suunnitelma sellaisille toiminnoille, joihin voi liittyä kansainvälisiä jätteensiirtoja, sekä jätelain 100 §:ssä tarkoitetulle jätteen keräykselle. Suunnitelma voidaan yhdistää ympäristönsuojelulain 168 §:n 4 momentissa tarkoitettuun valvontaohjelmaan ja se on laadittava viimeistään 30.6.2018.

Suunnitelmassa esitetään vuoden 2018 Vantaan ympäristönsuojelun säännöllisesti valvottavat toiminnot. Suunnitelmaan ei kuulu lupa- ja ilmoituspäätösten tai muiden vastaavien päätösten eikä lausuntojen valmistelu tai kuntalaisten ja yritysten neuvonta. Muiden kuin ympäristölupa- ja rekisteröitävien valvontakohteiden lukumäärät on arvioitu aiempina vuosina tehtyjen päätösten, saapuneiden yhteydenottojen ja ilmoitusten tai erilaisista rekistereistä ja lähteistä tehtyjen toimialakohtaisten hakujen perusteella.

Vantaan valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma tarkistetaan vuosittain kalenterivuoden lopussa ja viedään ympäristölautakunnalle tiedoksi.

Valvontaohjelma

Valvontasuunnitelman liitteenä on valvontaohjelma, joka sisältää ympäristönsuojelulain valvontasuunnitelman lisäksi jätelain 124 §:ssä edellytetyn valvontasuunnitelman. Valvontaohjelman taulukoissa on tiedot tai arvio kohteiden lukumääristä kohderyhmittäin sekä suunniteltujen tarkastusten määrät. Valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan valvonnasta, eli Vantaan valvontaohjelman osan A kohteista, voidaan periä voimassa olevan taksan mukainen maksu.

Valvontaohjelma on tehty aiemmin vuosina 2016 ja 2017. Luvanvaraisille ja rekisteröitäville laitoksille tehtyjen riskinarviointien perusteella määräaikaistarkastuksien tarkastusväli on useimmilla laitoksilla pidentynyt. Jos laitoksen ympäristöriskit on arvioitu vähäisiksi, sijainti ei ole herkkä ja lupamääräyksiä on noudatettu, niin määräaikaistarkastuksia ei ole tarpeen tehdä niin usein. Painopiste onkin siirtymässä enemmän muuhun valvontaan.

Jakeluasemista entistä suurempi osa on rekisteröity ja jakeluasemien tarkastuksia tehdäänkin jo enemmän rekisteröityihin kohteisiin. Uutena tarkastuskohteena vuoden 2018 valvontaohjelmassa on rekisteröityjen ammattimaisten jätteenkerääjien tarkastukset osana jätelain 124 §:n mukaista valvontaa. Merkillepantavaa on lisäksi vesihuoltolain mukaisten vapautushakemusten kasvu. Tämä johtuu erityisesti hakemuksista hulevesiviemäriin liittymisestä. Suuntaus on ollut samanlainen ainakin Espoossa. Myös roskaantumistapausten määrä vaikuttaa olevan kasvussa, mihin osaltaan vaikuttanee asukkaiden aktiivisuus ilmoittaa ympäristössä havaitsemistaan jätteistä eri kanavien kautta.

Vuoden 2017 valvontasuunnitelman toteutuma

Vuoden 2017 valvontasuunnitelma toteutui lupa- ja rekisteröintivelvollisten toimintojen osalta kohtalaisesti. Ympäristölupalaitoksiin suunnitteluista 22 tarkastuksesta toteutui 12. Rekisteröityihin toimintoihin oli suunniteltu kolme tarkastusta, mutta tarkastuksia tehtiin viisi. Eniten tarkastuksia (9 kpl) tehtiin jakeluasemille, joita myös on määrällisesti eniten eri valvontakohdeluokista. Kivenlouhimoiden ja murskaamoiden tarkastuksista jäi kaksi toteutumatta sen takia, että toimintaa ei harjoitettu lainkaan vuoden aikana. Joitakin lupalaitoksia jäi tarkastamatta sijaisuusjärjestelyjen takia.

Valvontaohjelmaan kirjattujen tarkastusten lisäksi tehtiin eri kohteisiin lukuisia sellaisia käyntejä, joissa arvioitiin toiminnan vaikutuksia aistinvaraisesti. Lupa- ja rekisteröintivelvollisiin kohteisiin liittyviä käyntejä tehtiin sekä kuntalaisilmoitusten perusteella että ympäristökeskuksen omasta aloitteesta.

Ilmoitusvelvollisista toiminnoista tarkastettiin kaksi meluilmoituskohdetta suunnitellun viiden sijaan. Meluilmoituskohteet ovat tyypillisesti lyhytaikaisia louhintoja, murskauslaitoksia ja paalutuksia, joita ei yleensä ole tarpeen tarkastaa, ellei sijainti ole herkkä tai toiminnasta ole aiheutunut ennakoitua suurempaa ympäristöhäiriötä.

Jätelain valvonnassa roskaantuneiden kohteiden tarkastuksia tehtiin lähes kaksinkertainen määrä, 118 kpl, arvioituun verrattuna eikä luvussa ole mukana siivoukselle annettun määräajan jälkeen tehdyt jälkitarkastukset. Suurimmassa osassa ilmoitetuissa roskaamistapauksissa on tarkastuskäynti välttämätön siivouskehotuksen kohdentamiseksi oikealle taholle.

Jätelain 124 §:n mukaisia vaarallisen jätteen valvontakohteita oli myös huomattava määrä, 42 kpl, kun valvontaohjelmaan niitä oli suunniteltu 10. Määrän lisäystä selittää alueellinen tarkastuskierros Kolohongan pienteollisuusalueen 30 yritykseen. Yritysten jätehuollossa suurimmat puutteet todettiin vaarallisten jätteiden varastoinnissa sekä siirtoasiakirjoissa.

Vesilain mukainen valvonta on aiempina vuosina painottunut ojaerimielisyyksien selvittämiseen. Lainsäädännön muutosten myötä suuri osa asemakaava-alueiden oja- ja hulevesihaitta-asioista käsitellään ja valmistellaan kuntatekniikan keskuksessa. Ympäristökeskus käsittelee kuitenkin hulevesiviemäröinnin toiminta-alueelle sijoittuvat tapaukset, tekee tarvittaessa tarkastuksen ja kehottaa liittymään hulevesiviemäriin. Ympäristökeskus käsittelee myös vapautushakemukset vesijohto-, viemäri- tai hulevesiverkostoon liittymisestä. Vesihuoltolain valvontaan liittyviä tarkastuksia tehtiin 31 kpl arvioitun 20 sijaan.

Vesilain muuna valvontakohteena on mm. vesirakentaminen yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Tähän liittyvä valvonta maastokäynteineen vei aika ajoin huomattavan osan vesiasiantuntijan työpanoksesta, mutta käyntejä ei ole raportoitu valvontaohjelmaan.

Ympäristönsuojelumääräysten mukaisina toimintoina valvotaan mm. rakennusten julkisivujen kunnostustöitä, jätteiden hyödyntämistä maarakentamisessa ja lumen vastaanottopaikkoja. Julkisivujen kunnostustöitä ei vuoden aikana tarkastettu, koska toimijat olivat sellaisia, joiden toiminnasta ei aiemminkaan ole ollut huomautettavaa. Hakemuksia käytöstä poistetun öljysäiliön maahan jättämiseksi tuli arvioitua vähemmän. Kaikki kohteet tarkastettiin, samoin kuin lumen vastaanottopaikat. Rakennusten purkukohteita ei tarkastettu lainkaan, ei myöskään jätteen hyödyntämistä maarakentamisessa. Vaikka kirjattua tarkastusta kohteisiin ei tehty, valvontaa on kuitenkin tehty aistinvaraisesti työmaiden lähellä liikuttaessa.

Muista valvottavista toiminnoista tallitarkastuksia (nitraattiasetuksen valvonta) tehtiin 11 kpl. Haja-asutuksen vesihuoltokohteita ei vuonna 2017 tarkastettu lainkaan.

Toiminnan suunnittelua vaikeuttavat ennakoimattomat tapahtumat, jotka vievät resursseja pois suunnitelmallisesta valvonnasta. Niin tarkastukset kuin muukin valvonta on kuitenkin tehtävä kiireellisyyden ja riskinarvion perusteella. Tällöin esimerkiksi kuntalaisten ei-kiireellisiin yhteydenottoihin ei pystytä välittömästi reagoimaan. Priorisointi on lainsäätäjänkin näkökulmasta hyväksyttävä.

Ympäristölautakunta 14.2.2018 § 7

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi Vantaan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma vuodelle 2018 sekä toteuma vuoden 2017 tarkastuksista.

Päätös:

Päätettiin ympäristöjohtajan esityksen mukaisesti.

Liitteet:

- Valvontasuunnitelma vuodelle 2018
- Valvontaohjelma vuodelle 2018
- Valvontaohjelman toteuma vuodelta 2017

Täytäntöönpano: ympäristökeskus

Muutoksenhakuohje: 10, oikaisuvaatimus.- ja valituskielto

Vantaa

Lisätiedot:

Maarit Rantataro, puh. 040 045 8017, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)